

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési díjak:

Egy évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

✦ Megjelenik minden szerdán. ✦

Felelős szerkesztő
és kiadótulajdonos:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fillér. Ajánlköztásoknál, eladás vagy vételnél minden szót után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

XV. évfolyam.

Szászsebes, 1911. február 1.

5. szám.

Az előfizetésnek lehetőleg az 1911. év június végéig való rendezésére ismét felkérjük tisztelt olvasóinkat!

Ami nincs az emlékiratban.

(Folytatás.)

Nem mellőzhetjük itt hallgatással az átköltözködésünk alkalmával felmerülő költségeink megállapításánál a most érvényben levő szabályzat alapján követett eljárást.

A vonatkozó szabályzat ugyanis — egészen helyesen — azt mondja, hogy az altiszt vagy szolga átköltözködésénél a valóban felmerülő és okmányokkal is igazolt fuvar- és egyéb költségek térítendőek meg, de — ezt pedig már nem igazságosan — kimondja a szabályzat azt is, hogy ez a költség a 100 koronát meg nem haladhatja, ha tehát valamelyikünk átköltözködése 100 koronánál többre kerül, ez már amugy is szegény zsebünk rovására megy.

Ismeretes dolog, hogy az egyes erdőhatóságok nagy kiterjedése miatt az egyik védterületből a másikba történt áthelyezésnél gyakran nagyon hosszú utazást kell tennie az áthelyezettnek s nem ritkán olyan vidékeken, a hol nem hogy vasutak lennének, de még rendes kocsiutak sincsenek s így a butort és egyéb házi szerelvényeket lovakon kell továbbítani, a mi a költségeket nagy mértékben felszaporítja s így gyakran jutunk abba a helyzetbe, hogy önhibánkon kívül a 100 koronát tetemesen meghaladó költségeket szerény fizetésünkől kell pótolnunk, miért is nem csak méltányos, de egyenesen jogos az a kérésünk, hogy átköltözködési költségeink teljes összegükben megtéríttessenek, vagy pedig azok a tisztviselőkéhez hasonló módon szabályoztassanak.

A mint ugyanis köztudomásu, a tisztviselő rangjához képest két vagy éppen három havi fizetésével egyenlő összeget kap átköltözködési költségeinek fedezésére, mint a szabályok abba a tetszetős mezbe öltöztetnek, hogy ezt az illetők a butor rongálásának kárpótlásaképp kapják, holott akárhányszor megesik, hogy egy-egy áthelyezett tisztviselőnek egy-két utazóládán, sőt néha csak egy kézi táskán kívül semmi egyéb átköltöztetendő holmija nincs és mégis ennek a nem létező holminak az átszállítási költségeire, illetve azok megrongálásának kárpótlása fejében százait és százait kapja a koronáknak, míg valójában költözködési költségei alig rugnak többre 20—30 koronánál.

Az egyik helyről másikra áthelyezett altisztnek majdnem mindegyiknek, de még az erdőlegénynek és segéderdőőrök tekintélyes részének is vannak butorai, a melyeknek bizony a költözködés nem válik hasznukra, csak méltányos lenne tehát, ha ezek is részesíttetnének bizonyos kárpótlásban holmiaik rongálásáért.

Kifogásolnunk kell még azt is, hogy a saját kérelemre történő áthelyezéseknél átköltözködési költség egyáltalában nem jár, mert az áthelyezés kérésére többnyire nagyon nyomós okok, legtöbb esetben nem megfelelő éghajlati viszonyok, orvosi gyógykezelés, avagy gyermekek iskoláztatásának lehetővé tétele indítják a folyamodót s nem a kényeztetés után való vágyakozás, méltányos dolog lenne tehát, ha legalább azok, a kik szorongatott helyzetükben kérik áthelyezését, az ezzel járó költözködési költségeik megtérítésében részesíttetnének.

Sérelmes végül még az a rendelkezés is, hogy az utazási költségeink megállapítása ellen benyújtott felelőbeszélés bélyegköteles, tehát esetle-

ges igazságunkat még külön is kénytelenek vagyunk megfizetni. Ennek elejét lehetne venni az által, ha elrendeltetnék, hogy az utiköltségeink helytelen megállapítása miatt felmerülő panaszunk jegyzőkönyvre vétetnék s ez képezné azután az utazási napló felülvizsgálásának az alapját.

(Folyt. köv.)

Nem leszünk háládatlanok.

(Levél a szerkesztőhöz).

Megdöbbenéssel olvastuk lapunk folyó évi 4-ik számának második cikkét, a melyből arra lehet következtetni, hogy az oly hosszas vajudas után végre nagynehezen megszületett országos egyesületünk vezető-emberi figyelmen kívül hagyva az Erdészeti Ujság által az erdészeti és vadászati altisztek érdekeinek szolgálásánál másfél évtizeden át szerzett érdemeit, annak teljes mellőzésével egy más lapot szándékoznak indítani, más, idegen s eddig előttünk teljesen ismeretlen ember szerkesztésével, anélkül, hogy ügyünk eddigi buzgó apostolát megkérdezték volna, hogy vajjon nem lenne-e ő hajlandó a saját lapja megszüntetésével és némi kárpótlás mellett ennek az új lapnak a szerkesztését elvállalva, kipróbált munkaerejét továbbra is egyesületünknek s ennek révén a mi érdekeinknek szentelni.

Ennek az elhatározásnak olyan színezete van, mintha az erdészeti és vadászati altisztek háládatlanok volnának s nem tudnák mérlegelni, kellően megbecsülni és meg is jutalmazni a nekik tett szolgálásokat.

Ilyen gyanunak egy pillanatig sem szabad a két testvér testületre neheziednie s nekünk kötelességünk annak ellenkezőjét bizonyítani s ezért az alábbi felhívást bocsátottuk ki az összes erdészeti és vadászati altisztekhez, melynek a lapban való közlését is kérjük:

T Á R C A.

Fehér világ.

— A Budapesti Napló után. —

(Folytatás és vége).

Megáll a kis erdő szélén. Bizony nem csodálni jött ide; pedig volna mit. De érzéketlenül hagyja a fehér csoda. Oda se néz neki. Az erdő tövében most eszébe se jut, hogy valaha zöld lombok fedték. Ragyogó zuzmára fedi az ágak szövevényét; olyan az erdő, mintha fehér üvegcsipkéből vert takaró borulna a kopasz ágakra. A vastagabb ágak s a faderék hónalját puha hóréteg borítja. Galambtollal van behintve az egész erdő. Nincs oly rongyos, száraz levél, — alakatlan gaz, — kócos, csitri bokor, amelyet a zuzmára csodás alaku hóvirággá ne formált volna. A csipkebokor aszott gyümölcse fázva piroslik a zuzmára között s fagyos kökény hamvas kékje ütögeti ki magát a bokrok szövevénye közül. Zizeg az erdő, csengő hangot ad a zuzmára. Fehér galambok röpködnek a galyokról s megülnek a keményre fagyott hólepleken. A csillogó hókristályok pislogva nézik: mit

Felhívás

Magyarország és társországai összes erdészeti és vadászati Altisztjeihez.

Kedves bajtársaink!

Mindnyájatok előtt ismeretes dolog, hogy szeretett hazánk erdészeti és vadászati altisztjei a kilencvenes évek elején mély, szinte öntudatlan álomba voltak merülve. Arról, hogy különálló, nagy testületeket képeznek, arról, hogy vannak közös érdekek, amelyekért küzdeni nem csak lehetne, de kellene is, még csak gondolkozni sem mertünk. Élt mindegyikünk maga magának, nem törődve más kartársaival; türe némán a maga bajait és nem gondolt a másik bajaival. Bajtársi összetartásról, közös érdekek megvédésére, kiküzdésére való szövetkezésről nem esett szó köztünk, de ilyenekre még alig is mert gondolni valaki.

Sivár jelen volt ez, mely reménytelen jövőt tárt elénk!

Ilyen helyzetben sinylődnénk még talán ma is, ha nem akad testületeinknek egy addig teljesen ismeretlen barátja, ki hangos kiáltással felrázott önfeledt álmunkból, felébresztett alvásunkból és kiszólított a küzdőtérre.

Mint itéletnapkor az árkangyal harsonája a holtakat, úgy riasztotta fel 1904. év október hava elején megjelent „Erdőőr” című lap szózata testületeink jobbait s ezek — bár aránylag csak csekély számban — siettek a hívó szózatot követni s egyszerre meg lett törve az addigi közönyösség jege.

Az eleivel kéthetenként megjelenő lapot felváltotta ötnegyed év múlva a már minden héten megjelenő *Erdészeti Ujság*, mely izzó szóval, prófétai ihlettel hirdette a mi igazunkat, a mi jogainkat s buzdított az azokért való küzdelemre, kivált pedig az összetartásra, a szövetkezésre.

Nehéz, fáradsalmakkal teljes volt az a munka, me-

akar ez az ember, miért zavarja az elvarázsolt erdőt? Itt is, ott is pislog a hó; Isten szeme gyul ki minden hókristályban, úgy figyel: mit művel a szüzi hómezőn a „sárból gyurt.”

Miért is mondjuk, miért is hisszük hát, hogy a teremtés ura, „az ember”, a megvetett sárból van gyurva, ahová a világ minden piszka, szennye összefoly? Avagy lehetett-e valaha a föld, e sárgolyó tisztább, mint ma? Ha igen, úgy a sarat is csak az ember lelke mocskolta be, mely Istenétől elfajzott, sülyedt, romlott. S mégis hány lélekben sülyedt ember kerülgeti a sarat, irtózik a sárba lépni; kényes cipője fényére, míg lelke sáros, gondolata szennyes.

A hó ragyogó fehérsége az ártatlanság, a szüzieség maga. A megtisztult, makulátlan embernek hóból kellene gyurva lennie. A hó minden egyes kristályából az Isten szeme ragyog, lélek van benne minden szenvedély nélkül. Szenvedély! Ez az, ami a sárból gyurt embert a föld sarába visszaviszi. Ez az, ami a hóból gyurt embert megolvasztaná.

A sárban szenvedély honol, a hóban szüzies nyugalom.

lyet ez a két lap, egyike a másika után kifejtett, tisztán csak abból a célból, hogy minket is tettekre sarkaljon, küzdelemre biztasson s ne engedjen visszaesni régi szunyadozásunkba.

Programjának főpontja volt: egy Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Egyesület létesítése, egy olyan egyesületé, amelynek szükségét mindnyájan éreztük, de amelynek létesítésére azelőtt senki még csak gondolni sem mert.

Másfél évtizedes folytonos biztatásra, hívásra, kérésre volt szüksége ennek a lapnak, míg végre sikerült az eszme megvalósítása. Mult évi november hó 7-ik napján sikerült kimondanunk az Országos Erdészeti és Vadászati Egyesület megalakítását.

Testületeinknek az a barátja, akinek országos egyesületünk megalakításának kivívását köszönhetjük, senki más, mint az „Erdőőr“, majd utóbb az ezt felváltó Erdészeti Ujság szerkesztője és kiadója: **Podhradszky Emil**.

Mi alulirottak, akik másfél évtizeden át közvetlen közlelől szemlélői voltunk annak az emberi erőt szinte meghaladó munkának, amelyet ez a reggeltől estig hivatalban görnyedő férfiú nappali és éjjeli nyugalmanak, testi és szellemi erejének feláldozásával a mi érdekünkben teljesített, csak mi tudjuk kellő mértékben mérlegelni és bizonyítani azokat az érdemeket, amelyeket a mi közös érdekeinkért való küzdelemben szerzett.

Munkája önzetlen volt és tisztán csak lelkesedésének és annak a szeretetnek folyómánya volt, amelyet két testületünk irányában mindig érzett és tanusított is. Hálára, jutalomra nem számított s a tapasztalatai után nem is számíthatott, mert hiszen — sajnos — kartársaink közül számosan ahelyett, hogy támogatták volna, egyenesen megkárosítására törtek, aminek szintén élő tanui voltunk, látva a sok ezer koronára rugó, soha be nem fizetett előfizetési díjat.

A báránybőrsüveges kémlelve figyel arra felé, ameről jött. Semmi nesz; kihalt az egész mező. Azután végigvizsgálja az erdő szélében a hómezőt. Sima az, mint a lecsiszolt márvány; nincs nyoma rajta állatnak, embernek. Leleguggol azután a zuzmarás bokrok között s a havas gaz közt kotorgálni kezd. Valamit talált. Egy üres dróthurkot. Ohó, hát nem favágás, hanem vadorzás hozta a mezőre. Most nézeti sorra az erdőszélben a vadváltáson lerakott hurkokat. Üres biz az mind. A nagy havazásban egyetlen fácan se járt erre az éjjel. Behúzódta azok a kis erdő védettebb tisztásaira. Dörmögve ereszti vissza a gyilkos hurkokat. Hej! de hiába is fagyoskodik. Pedig majd megveszi az Isten hidege.

A hókristályok milliányi apró szeme örömtől ragyog az ember csalódása miatt.

*

Rikácsoló hang töri meg a csendet az erdő felett s a visszhangos boltozat visszafelel. Az ember megrezzen. „Kár, kár.“ Csak egy lomha pápista varju uszik az ég tengerén. Friss szántást, magot, reggelit kémlel a

Pedig testületeink méltósága, tekintélye azt kívánna, hogy annak irányában, ki értünk annyit küzdött, lerójuk hálánk adóját!

Példakép lebeghetne előttünk, hogy a tisztviselők pár év előtti mozgalmának kezdeményezőjét hálás kartársai fényes jutalomban részesítették.

Nekünk sem szabad rosszabbaknak lennünk! Nekünk is kötelességünk azt, ki életének javarészét a mi érdekeinkért való küzdelemmel töltötte el, ki erre még súlyos anyagi áldozatokat is hozott, hozzánk és hozzánk is méltóan megjutalmazni!

Kedves kartársaink!

Azt hisszük, hogy ezt valamennyien elismerni és helyeselni fogjátok s készek lesztek megmutatni a világnak, hogy **hálások** tudtok lenni annak irányában, aki mindig hűséges szószalótok, jó barátotok volt, aki szabad idejének minden percét a ti érdekeiteknek szentelte!

Ennek a **hálának** nyilvánítására akarunk nektek módot nyújtani most, midőn felkérünk, hogy segítsetek nekünk egy tekintélyesebb összeg összegyűjtésében, amely azután mint hozzánk és a jutalmazandóhoz egyaránt méltó **jutalom** képezze fáradozása gyümölcsét annak, aki azt tőlünk olyan méltán megérdemli.

Nem kérünk nagy anyagi áldozatot; mindenki adakozzék jobb vagy szerényebb viszonyaihoz képest, de ne maradjon egy sem olyan, aki le ne tenné filléreit közös hálánk oltárára.

Erre a célra gyűjtőívet mellékelünk, amelyet kitöltés után **Szabó Márton** m. kir. főerdőőr címére (Szászsebes, Szeben-megye) kérünk küldeni, míg a begyűlt adományok, amelyeket nyilvánosan nyugtázni fogunk, a cél megjelölése mellett egyenesen az Erdészeti Ujság címére (ugyancsak Szászsebes) továbbítandók.

Mi megtettük kötelességünket, midőn figyelmeteket mindnyájunk közös kötelességére felhívtuk, most rajtatok

hótakaró alatt. A sereg előhírnöke. A kvártélycsináló. Jön utána a többi is. Valamit észrevett; lassu lendüléssel libben a dombhát felé, melyet a verőfényes havon egy kupacban fekete göröngyök fednek. Egyszerre csak a göröngyök gurulni kezdenek. Kaparászó, összebujt, félíg meggémberedett fogolycsapat ez, mely a károgó fekete lovagot szintén észrevette. Nem igen biztosak szegényké a repülésben, szárnyuk csaknem csonttá fagyott; apró tipegéssel cseregetve iparkodnak a völgyhajtlat zuzmarás gaza közé, melynek oltalma alatt csakhamar eltűnnek az erdő szélében.

A varju lelibben a soványan terített asztalhoz; oda se néz a menekülő foglyoknak. Illegeti szárnyait s méltóságosan lépegetve, egyet-egyet csip az apró lábaktól felkapart havas tarlón. Észre se veszi, hogy „valaki“ nagyon is kerülgeti. Barna folt uszik rézsut felette az ég azurján; aztán nekiereszkedik s csaknem vízszintesen suhan feléje. Rőt gunyáju kopott réti héjja a „pusztai betyár“, mely most megütközött a „fekete lovag“-gal. A meglepett varju a fejbekölintés elől félreugrott és erős csőrével bátran oda is vágott már a „rongyos gatyáju“

a sor, hogy kövessétek hívó szavunkat s mutassátok meg, hogy az erdészeti és vadászati altisztekből nem halt még ki a hála érzete!

Szászsebes, 1911. évi január hó 25.

Kartársi szeretettel:

Heim Rajmund,

Szabó Márton,

m. kir. főerdőőrök.

Bajkor Mihály,

m. kir. erdőőr.

Lozsádi Zudor Jakab,

káptalani főerdőőr.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Meghívó.** A „hosszufalusi m. kir. járási erdő-gondnokság” kerületéhez tartozó erdőaltisztek, a Brassó-vármegyében létesítendő nyugdíjalapjuk javára, 1911. évi február 4-én Hosszufaluban, a Bartha-féle vendéglő nagytermében zártkörű táncestélyt rendeznek. Kezdeté este fél 8 órakor. Belépődíj: Személyjegy 1 K, családjegy 3 személyre 2 K 40 fillér. Jegyek válthatók este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

* **A fa életkora.** A fa életkora felől nagyon különböző és egyben tulzott fölfogás uralkodik az egyes népek körében. A míg a fa teljesen ép és egészséges, éveinek számát az évgyűrűk segítségével könnyen megállapíthatjuk. Ha azonban a fa megöregszik, türessé, odvassá lesz, mikor is többé-kevésbé a tradícióra vagy hozzávetőleges becslésre vagyunk utalva. Egy botanikai folyóiratban nemrég cikkely jelent meg, a mely szigorú bírálat alá veszi az Európa legidősebb fái felől elterjedt legendákat és egyben igyekszik a lehetőség szerint pontosan megállapítani ezeknek a fáknek valóságos életkorát.

E szerint a tobzosak között a legrégebb egy még a történelem időszakába visszanyúló multu tiszafa For-

felé. Ez se hagyja magát, nekivitorlázik; zuhogó szárnyaival verdesi a varjut és karmaival a hátába iparkodik ragaszkodni. Dühében tátva a csőre és karikázik a szeme. Legjobban szeretné felzavarni a hóról, fel a támasz nélküli levegőégbe, ott majd könnyebben elbánná a gyászvitézzel. Innen is, tulnan is röpködnek a tollak; károg a varju, vijjog a héjja. Alaposan megtépázták egymást. Hohó, mintha a károgásra felelnének. „Kár, kár, kaár.” Rettenetes zenebona támad az erdőcske felől. Jön a felmentő fekete sereg, mint sötét felhő s ott is kóvályog már a harcolók felett. A megszorult héjja menekülni szeretne: bizony már csak pökhendi hencegésből mer szembeszállni a tömött csapattal. Inkább csak rést akar törni rajta, hogy föléje emelkedjék, a magasba, ahová a lomha repülési varjak már követni nem tudják.

Minden oldalról csapkodják, püfölik a pörüljárt „kapcabetyár”-t, melynek most már szégyenszemre sikerült menekülnie. A fekete sereg rikácsolva körötte kereng, üldözőbe veszi. Az üldözött és az üldözősereg mindjobban elvonul, károgásuk hangja is lassanként elhal. Kékes árnyak suhannak végig a hómezőn. A küzdelem helyét

tinggal közelében, Skótországban. Ez a vén tiszafa már 1769-ben odvas volt és kerülete már akkor meghaladta a tizenöt métert. Ma már a törzsének csak részletei vannak meg, a melyek azonban még mindig zöld ágakat hajtanak. Ennek a fának korát kétezeröttszáz — háromezer évre becsülik. Nem sokkal fiatalabb egy boróka-fenyő Livlandban, Ermes közelében. Ez a fa ősrégi áldozati hely közelében áll és körülbelül kétezer esztendő. Husz évvel ezelőtt hatalmas szélvihar kettétörte ezt a fát, de törzsének alsó része még most is zöldel. Cerquesnél, a svájci Jura-helységben áll egy nemes-fenyő, a mely több mint harminc méter magas és átmérője két méter. Ennek korát körülbelül ötszáz esztendőre becsülik. Állítólag ugyanilyen idős egy hatalmas vörös fenyőfa, ugyancsak Svájcban, Blitzingennél, a mely majdnem hasonló méretű, mint az előbb említett. Viszonylagosan rövid életűek az erdei fenyők. Skótországban van egy-néhány, a melyeknek magassága eléri a huszonnégy métert, kerületük négy—hat méter között váltakozik. Ezeknek életkorát kétszázötven—háromszáz évre becsülik.

A lombos-fák közül csak néhány fajta ér el ötszáz esztendőnél magasabb kort. Egyméteres átmérőjű nyirfa például nagyon ritka. Egy háromszáz évnél idősebb égerfának Sendenben, Weszfáliában 3·95 méter kerülete van, magassága pedig kilenc méter. A legidősebb bükkfák életkorát kétszáz—kétszázötven esztendőre becsülik. Egy kétszáz esztendő s jávorfának az oberlogau-i Schloss-parkban 3·6 méter az átmérője. Valamivel magasabb kort ér el a nyárfa. Így a boroszlói botanikus-kertben van egy háromszázéves fekete nyárfa, a melynek kerülete nyolc méter.

Ezer esztendőt csak kevés fa ér meg, köztük a szilva, a hársfa és a tölgyfa. Európának talán legvastagabb élőfája egy ezeresztendő s hársfa a bajorországi Staffelsteinban. Ennek a fának kerülete tizenhét méter,

csak a felkapart hó, libegő tollak s a havon pirosuló vércseppek jelzik.

„Kár, kár.” Egyik préda, másik reggeli nélkül maradt.

*

Az ember ümmögve, morgolódva rendezgeti a hurkokat, oda se hederített a nagy zenebonának, de most egyszerre csak megszeppenve bámul a nagy fehérségbe; még a szemével is hallgatózik: „Az a; kocsizörgés! Hm, alighanem az erdész lesz.” Beugrik az erdőszélbe s mindjárt nyakába zudul a szurós zuzmara. Most nem ér rá lerázni magáról; törtet befelé s a merre megy, nyomában az erdőcske hamvaskék homályát a fákról hulló hólavina világítja meg. Milliányi hulló hókristály csillog, ragyog s árulón jelzi a menekülő „hurokvető” utját. Aki keresi, nyomában lehet.

Az ember sárosra tiport havat hagyott maga után az erdőszélben. A szüzi hóleplen sárfolt feketélik.

A „föld sará”-nak nyomában csak sár, szenny maradt.

átmérője tehát körülbelül 5,5 méter. A belseje odvas és vasabroncsokkal pántolták meg törzsét. Ennek a fának odvában Berthier francia tábornagy állítólag a lovát helyezte el egy alkalommal, megfelelőbb istálló híján. Ezerkétszáz évnél idősebb az ugynevezett Cowthorpetölgy Wetherbyben, Skóciában. Ennek átmérője négy méter és odvában negyven ember kényelmesen elfér. Hires a cadineni-tölgy is, a melynek kerülete kilenc méter, magassága pedig huszonöt méternél több.

* **A legdrágább illatszer.** Londonban a Royal Horticultural Hall-ban a napokban vegyi termékek kiállítása nyílt meg, mely a legdrágább vegyi készítményekből áll. Van itt páрмаi ibolyapor, melynek fontja 7500 korona s oly illatszer, melynek egyetlen cseppje 6 korona. Egy kis bádogdobozban szürke por van, az ibolyának pulverizált kivonata, mely számtalan mázsa páрмаi ibolyát képvisel, ha meggondoljuk, hogy egy uncia ily porhoz tizenegy mázsa virág szükséges. A kiállítás legdrágább tárgya azonban egy karton mosusz-esszencia, melynek 150.000 korona az ára.

* **Családirtó anya.** Rozsnyóról jelentik: Dobsinán Kuhán Mihály bányász felesége négyéves fiát pusztá kèzzel agyonverte, majd kis leányát a hátára kötve, éjféltkor Dobsinára indult. Utközben a rendőr elfogta és látva zavart viselkedését, bekísérte a városházára. Itt reggelig a városi fogházban helyezték el s Kuhán Mihályné egy őrizetlen pillanatban cipőzsinórjával meg akarta fojtani kis leányát. A gyermek sikoltozására elősiettek a rendőrök és megakadályozták a gyermekgyilkosságot. Az asszony elmondotta, hogy gyermekeit nagyon szerette, de nem nézhette tovább, hogy éheznek. Három nap óta egy falat kenyeret sem tudott nekik adni. Kuháné zűrzavaros beszéde arra mutat, hogy a szerencsétlen megőrült.

* **Élt-e Mózes?** Florenzból jelentik: Salvatore Minochi, aki csak nemrég vetette le a barátcsuhát, a napokban előadást tartott a Biblioteca Filosoficában a bibliai Mózesről és a néki tulajdonított könyvekről. Egy nemrég megjelent pápai dekrétum meghagyja a katolikus híveknek, hogy minden kritikai és vita nélkül fogadják el a hagyományokat, amelyek Mózes az ó-testamentum könyvei megalkotójának mondják. A modern tudomány azonban megállapította, hogy ezek a könyvek négy ismeretlen szerző különböző műveinek összeolvadásából származtak. A legrégebbi ezek közül legalább hétszáz évvel Mózes halála után íródott, a legutolsó ezer évvel utána. Ebből következik, hogy Mózes élettörténete a legendák egész halmaza s ma már bizonyos, hogy Mózes öt könyvében foglalt törvények nem Mózesről származnak. Minochi azonban még tovább megy. Fölveti a kérdést: egyáltalában élt-e Mózes? Egyes kutatók a zsidók törvényalkotójának létét kereken tagadják, Minochi ellenben azon a nézeten van, hogy Mózes valóban élt, kiváló katona volt s ő szabadította föl a sémitatörzseket Egyiptom járma alól. Életéről nem tudunk semmi bizonyosat, de mindenesetre kiváló embernek kellett lennie, hogy ilyen hatalmas forradalmat szíthattott s az a férfiú, akit ma, háromezer évvel halála után a prófé-

ták prófétájának ismer nyolcszáz millió ember, akármi lett legyen — a legnagyobbak egyike a földön.

* **A gyümölcsfák talaja.** A talaj a gyümölcsfatermesztésben nagyobb szerepet játszik, mint általában hiszik. Sokan a gyümölcsfának nedves talajba való ültetését ajánlják, ami azonban helytelen dolog. Az almafa sokkal jobban szenved a nagy talajnedvességtől mint a körtefa. Csak ha az altalaj víz állása magas — ez egészen más eset, mint a talaj általános nedvessége — akkor ültessünk almafát, amelynek gyökerei nem hatolnak oly mélyre, amelynek nincs szüksége oly nagy művelési mélységre és koronája nem fonnyad el. Ha a talaj egyformán nedves, talán a mély fekvés folytán, ha nehezen átbocsátó a talaj, stagnáló víz van benne stb., akkor sem körtét sem almát nem szabad ültetnünk, hanem szilvát.

* **A teve új sebesség-rekordja.** Párisból jelentik: Néhány nap előtt az algériai francia csapatok egyik brigadérosa, In Salah algériai táborhelytől Figuig állomásig terjedő, mintegy 1182 kilométernyi utat három nap alatt tette meg tevehátán. A derék katona egy mehari-csapattal indult el, amely csapat a leggyorsabb járásu tevékkel rendelkezik. Az arab a tevét az Ég adományának tekinti; ez a mértékletes, erős és nagy ellentállásra képes állat valóban Isten áldása a kietlen sivatag földjén. A legújabb statisztikai adatok szerint egyedül Orán kerületben 180.000 tevéje van a népnek. Gazdája, aki a dromedár pupjára erősített nyeregben ül, az állat orrán keresztülfűzött vaskarikába erősített kantárnál fogva tereli a kívánt irányba. A nevezetes rekord híre általános érdeklődést keltett az egész városban, amelynek lakossága csodájára járt a derék katonának, aki egy ottani szállóban pihente ki az ut fáradalmait, hogy néhány napi pihenés után visszatérjen állomáshelyére.

* **(Harc az orvvadászal.)** Tolnamásiból írják: Miklós Károly főerdész és Reich Oszkár szolgabíró az erdőben vadászóval találkozott és fölszólitották, hogy adja át puskáját. Az orvvadász erre nem volt hajlandó s a mikor erőszakkal elakarták tőle elvenni, dulakodni kezdett. A hatalmas erejű emberrel csak úgy birkózhattak meg, hogy a szolgabíró hátulról átkarolta a nyakát és a földre rántotta, a főerdész pedig elvágta a puskaszíjját, melyet görcsösen szorongatott. A dühöngő embert ekkor két oda érkezett erdőőr segítségével megkötözték és a csendőrőrsre kísérték, a hol vadászati kihágás, hatóság ellen való erőszak és vesztegetés kísérelte miatt megindították ellene az eljárást, mivel a szolgabírónak ezer forintot ígért, ha szabadon ereszti. Az orvvadász Rauch Mátyás pári lakos, a ki vadászati kihágás miatt már büntetve is volt. Az esetről Reich szolgabíró és az egyik erdőőr arcán megsérült.

* **Langyos víz itatása tejelő állatokkal.** Már régi tapasztalat, hogy a langyos víz mennyire nagy befolyással van a tejelésre. A hideg víz, különösen télen nem tanácsos az itatásra, mert csekély hő foka következtében az állati testből sok meleget von el, míg any-

nyira megmelegsik, hogy a tejmirigyek által felszívódva, képes legyen a tejnek főalkatrészévé alakulni. A praktikus gazdának a hideg itatóvízzel az állati testből elvont meleget olybá kell venni, mint amelyet csak erősebb takarmányozás által lehet pótolni s azonkívül maga a tejtermelés is hátráltat az idő alatt, a míg a víz az állati testben kellően föl lett melegítve. Nagyon természetes, hogy ily körülmények között a tejképződés is meg van csökkentve; míg ha langyos vízzel történik az itatás, a tej a tett kísérletek alapján annyira emelhető, hogy egy tehénnek a hozamkülönbségét naponként 15—20 fillérre tehetni. Ily különbség a jövedelemben nagyon mögötte áll azon kiadásnak, mely a víznek fölmelegítésével van összekötve. Tekintve tehát a langyos vízzel való itatás emez előnyös eredményét a tejtermelésre nézve, mi tényleg idején a magasabb tejárakkal szemben nem megvetendő, de tekintve ezenkívül ezen eljárás következtében elmaradhatatlan gyarapodást a tehén testének kondíciójában: csak mulasztásnak minősíthető — különösen nagyobb tehenészetben — a langyos vízzel való itatásnak az elhanyagolása.

Szerkesztői és kiadói posta.

Novaceszku Pál urnak. Igazsága van, hiszen Önhöz volt szerencsénk a gyűlésen s így az orsovai erdőhivatal is képviselve volt, bár sajnos, hogy nem az egész kerület, hanem csak egy derék gondnokság még derekabb férfiai küldték ki. Bizony sajnos, hogy egy kincstári erdőhatóságnak a hivatalos magyar nyelvet nem bíró annyi alkalmazottja van. Akad ez ugyan másfelé is, de csak szórványosan. A többiekre nézve értesíteni fogjuk az elnökséget. A lapot az új előfizetőknek az év elejétől megindítottuk. — **Otteán László urnak.** A küldött 6 koronát a közölt részletezés szerint osztottuk fel. — **Gyüre Ignác urnak.** Mint új hívünket szívből üdvözljük. Szíveskedjék lapunkat a környékbeli kartársak közt terjeszteni. — **Barkai István urnak.** A Dobóczi András kartárs részéről beküldött 4 koronát készséggel nyugtazzuk. — **Heinbach András urnak.** A multban fizetett összeget is számításba véve a most küldött 8 koronával előfizetése október hó végéig van rendezve. — **Horváth Adolf urnak.** Előfizetése június 15-ig tart. — **Guvsszky Gyula Lassupatakról** állítólag elköltözött. Kérjük az ottani kartársakat, hogy címét közölni szíveskedjenek. — **Böjte János urnak.** Az Üdvözítő azt mondta: „Szeresd felebarátodat, mint magadat” s így Ön nem helyes uton jár, midőn azt mondja: „mi közöm nekem a mások jólétéhez?” Minden embernek kötelessége embertársai javán fáradozni s jaj lenne a világnak, ha mindenki csak önmagában és önmagának akarna élni. Ez az emberi társadalom teljes felbomlására vezetne és siettetné a világ végét.

HIRDET MÉNYEK.

1322/1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Küküllő vármegyében Nagysinken a központi főerdőőri állás, valamint Kálbor és Segesvár székhelyen egy-egy I. oszt. erdőszolgai állás megüresedvén, ezen állásokra pályázatot hirdetek.

- A járási főerdőőr javadalmazása a következő:
 - évi fizetése 840 korona.
 - évi lakáspénze 160 korona.
 - husz (20) ürméter házhoz szállított kemény fűzifa vagy annak megváltása fejében 100 korona.
 - négy (4) darab szarvasmarha díjtalan legeltetése vagy ennek megváltása fejében 32 korona.

- Az I. osztályu erdőszolga javadalmazása:
 - évi fizetése 360 korona.
 - 12 (tizenkettő) ürméter házhoz szállított kemény tűzifa, vagy ennek megváltása fejében 60 korona.
 - kettő darab szarvasmarha díjtalan legeltetése, vagy ennek megváltása fejében 16 (tizenhat) korona.
 - A főerdőőri állásra pályázók felhivatnak, hogy
 - a szakvizsgai bizonyítvánnyal,
 - anyakönyvi kivonattal,
 - családi állapotukat is feltüntető erkölcsi bizonyítvánnyal,
 - eddig alkalmazásukat igazoló szolgálati bizonyítvánnyal,
 - orvosi bizonyítvánnyal, végül
 - védkötelezettségük teljesítését igazoló katonai igazolvánnyal fetszerelt,

II. Az erdőszolgai állásra pályázók pedig a fenti 2—6. pontban felsorolt bizonyítványokkal felszerelt, és a Közigazgatási erdészeti bizottsághoz Segesvár, sajátkezűleg irt és szabályszerűen felbélyegzett pályázati kérvényeiket legkésőbb **1911. évi február hó 5-ig**, a segesvári m. kir. állami erdőhivatalnál annyival is inkább nyújtás be, mert a nem szabályszerűen felszerelt, avagy későbbben beérkező kérvények figyelembe vehetők nem lesznek.

A pályázók közül előnyben részesülnek azok, a kik a magyar nyelven kívül a német és oláh nyelvben való kellő jártasságukat is igazolni tudják.

A kinevezett állását a kinevezéstől számított 15 nap alatt elfoglalni köteles.

Segesvárt, 1910. évi december hó 20.

M. kir. állami erdőhivatal.

Állást keres

5—10

nőtlen, róm. kath. vallásu, kitűnő bizonyítványokkal rendelkező fiatalember, ki a görögnyeszentimrei m. kir. erdőőri szakiskolát 1907. évben dicséretes eredménnyel végezte, a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja, a tót nyelvet tisztán beszéli.

Vállalkozik kisebb erdőbirtok önálló kezelésére.

Legjobban szeretne olyan álláshoz jutni, a mely neki a családalapítást lehetővé tenné. Igényei szerények.

Tekintettel arra, hogy most tényleges katonai szolgálatot teljesít, az állást csak 1911. május 1-én, esetleg szeptember 15-én foglalhatná el.

Utiköltség felének megtérítése mellett kész személyesen is bemutatkozni.

Címét az Erdészeti Ujság szerkesztősége közli.

1—5

Kitűnő

szakiskolai és szakvizsgai bizonyítvánnyal rendelkező egyén az erdészethetnél megfelelő állást keres.

Szíves ajánlatok az alábbi címre küldendők:

Bartha Károly
Nagyvárad, (Szőlőhegy.)

2—12

Állást keres

nős, családost, 34 éves, róm. kath. vallásu szakvizsgázott erdőaltiszt, erőteljes, erélyes férfi, ki most is egy nagy uradalomban mintegy 5000 kat. hold erdőbirtok önálló kezelésével van megbízva. Ért az erdő okszerű kezeléséhez, faiskolák és csemetekertek beállításához és gondozásához, a vadak tenyésztéséhez, nyulaknak, fácánoknak, foglyoknak hálóval való befogásához. Igényei szerények. Az állást 1911. évi április hó 1-én foglalhatná el. Címe megtudható az *Erdészeti Ujság* szerkesztőségénél.

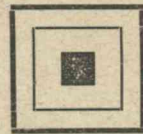
A nagymélt. földmivelésügyi
— m. kir. Ministerium —

70.542. sz. magas rendeletével
az erdőigazgatóságoknak ajánlja

Tiller Mór és Társa

magyar kir. udvari szállítók orsz. központi egyenruhaáruházát,

BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

Erdőtisztviselői, altiszti és szolgai egyenruhák, vadász- és sport-öltönyök, egyes egyenruha-
darabok jutányos beszerzésére, kitűnő mesteri szabás és ízlésteljes kiállításban.

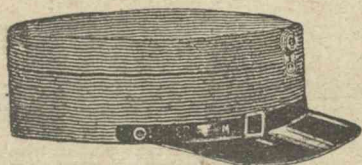
Saját készítményű *fehéreneműek, harisnyák*, továbbá mindennemű *ruhaszövetek, fegyverek,*
töltények és mindenféle *felszerelési cikkek* nagy választékban.

Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elegáns szabás, legjobb kiállításban.

Hivatalos megrendeléseknél *részfizetési kedvezményben* is részesítjük t. vevőinket.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra *saját költségünkre* kiküldjük egyik szabásunkat mértékvétel céljából.

Részletes, nagy árjegyzékünket és szövetmintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk
és vevőink kényelmére bármely cikket beszerzünk.

Legrégibb és legnagyobb egyenruhatelep.

Faragó Béla

Cs. és kir. udvari szállító

ZALAEGERSZEG

Magyar magpergető gyára
erdészeti csemete-telepei

Ajánl saját magpergetőjében termelt legmagasabb csiraképességű

tűlevelű magvakat, ^{kitűnő} ^{minőségű} **lombfa magvakat,**

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot, fűmagva-
kat, répa, here és más gazdasági magvakat,
saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdősítési célokra alkalmas

tű- és lomblevelű csemeték,
gyümölcsfákat, válogatott fajokban diszfenyőket, sorfákat,
élősvény-csemetéket.

Alkalmi vétel:

Több millió tölgycsemete 20—150 cm. magas
50.000 drb. diszbokor 1½—3 m. „
20.000 „ diszfenyő 1½—3 „ „